

Bruxelles, den 14. maj 2024
(OR. en)

9160/24

ECOFIN 491
SOC 316
BUDGET 31
STATIS 59

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra: Generalsekretariatet for Rådet
til: delegationerne

Tidl. dok. nr.: 9159/24

Vedr.: Udfordringerne for den finansielle holdbarhed som følge af
befolkningens aldring
– Rådets konklusioner (14. maj 2024)

Vedlagt følger til delegationerne Rådets konklusioner om udfordringerne for den finansielle holdbarhed som følge af befolkningens aldring, der blev godkendt af Rådet på 4023. samling den 14. maj 2024.

RÅDETS KONKLUSIONER OM
UDFORDRINGERNE FOR DEN FINANSPOLITISKE HOLDBARHED SOM FØLGE AF
BEFOLKNINGENS ALDRING

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION

1. ANERKENDER, at EU's befolkning forventes at begynde at falde i de kommende år. Samfundene bliver ældre, da befolkningen i den erhvervsaktive alder falder betydeligt, mens antallet af ældre stiger; BEMÆRKER en uensartet udvikling i medlemsstaterne, herunder den forventede befolkningstilvækst i flere medlemsstater, selv om alle medlemsstater forventes at blive ældre i et vist omfang;
2. UNDERSTREGER, at befolkningens aldring udgør en stor udfordring for de offentlige finansers holdbarhed på lang sigt, som forværres af høje offentlige gældskvoter i flere medlemsstater, en afmatning i den potentielle vækst og den globale usikkerhed, der påvirker de økonomiske udsigter; FREMHÆVER, at den finanspolitiske strategi bør sigte mod at styrke den finanspolitiske holdbarhed, genopbygge finanspolitiske stødpuder, skabe større bæredygtig vækst og styrke EU's modstandsdygtighed over for fremtidige udfordringer;
3. GODKENDER 2024-rapporten om befolkningens aldring, "Economic and budgetary projections for the EU Member States (2022-2070)", som Udvalget for Økonomisk Politik (og dens Gruppe vedrørende Befolkningens Aldring) og Kommissionens tjenestegrene har udarbejdet baseret på aftalte metoder og antagelser; NOTERER, at i lighed med de tidligere udgaver omfatter prognoserne i 2024-rapporten om befolkningens aldring aldersrelaterede offentlige udgifter (pensioner, sundhedspleje, langtidspleje og uddannelse);

4. FREMHÆVER de vigtigste resultater i 2024-rapporten om befolkningens aldring:

- a) Ældrekvoten i EU forventes at stige markant på længere sigt: Mens der i øjeblikket er tre personer i den erhvervsaktive alder for hver person over 65 år, vil der være mindre end to i 2070. De kommende år vil være præget af, at babyboomer-generationen når pensionsalderen. Desuden bidrager de fortsatte stigninger i den forventede levetid til en stigende andel pensionister, også i betragtning af en betydelig forskel mellem den lovbestemte og den faktiske pensionsalder i mange medlemsstater. Fertilitetskvotienterne ligger fortsat et godt stykke under de naturlige reproduktionstal, og en stigning i erhvervsfrekvensen og positive nettomigrationsstrømme forventes ikke at være tilstrækkelige til at opveje det generelle fald i befolkningen i den erhvervsaktive alder.
- b) Det forventede fald i arbejdsstyrken betyder, at produktivitetsstigninger på lang sigt bliver den eneste drivkraft for potentiel BNP-vækst. I EU som helhed forventes den gennemsnitlige årlige potentielle BNP-vækstrate i perioden 2022-2070 at ligge på 1,3 %.
- c) Ifølge referencescenariet forventes de samlede aldersrelaterede offentlige udgifter at stige fra 24,4 % af BNP i 2022 til 25,6 % af BNP i 2070 for EU som helhed, idet det meste af denne stigning forventes senest i 2045 og derefter stort set stabiliserer sig, navnlig i takt med den underliggende demografiske udvikling. Disse prognoser varierer imidlertid betydeligt fra medlemsstat til medlemsstat og forudser en stigning over EU-gennemsnittet i 17 medlemsstater. I ni medlemsstater forventes de samlede aldersrelaterede udgifter at ligge over EU-gennemsnittet i 2070. En næsten universel stigning i udgifterne til sundhedspleje og langtidspleje bidrager til den forventede stigning. Pensionsudgifterne forventes også at stige i de fleste medlemsstater. Faldende ydelsesrater i mange medlemsstater afbøder den samlede stigning.

- d) For at tage højde for den betydelige uvished omkring den lange fremskrivningsperiode indeholder 2024-rapporten om befolkningens aldring flere alternative scenarier. Navnlig vil en stabilisering af ydelsesraten lægge et stort opadrettet pres på pensionsudgifterne i flere medlemsstater. Desuden ville en lavere produktivitetsvækst indebære en mindre dynamisk BNP-vækst og dermed øge andelen af aldersrelaterede udgifter i forhold til BNP. Desuden medfører et risikoscenarie for sundhedspleje og langtidspleje, hvor der tages hensyn til ikkedemografiske faktorer i forbindelse med teknologiske fremskridt og opadgående konvergens i omkostninger og dækning, også et betydeligt højere pres på de offentlige udgifter. For de fleste medlemsstater viser disse scenarier, at de aldersrelaterede offentlige udgifter kan stige betydeligt mere end forventet i referencescenariet. Omvendt vil en mere positiv økonomisk eller demografisk udvikling indebære en mindre relativ byrde for de offentlige finanser;
5. BEKRÆFTER PÅ NY behovet for yderligere at tackle de økonomiske og budgetmæssige konsekvenser af befolkningens aldring, herunder ved at vedtage sunde offentlige finanser, øge produktiviteten samt erhvervsfrekvensen og beskæftigelsesfrekvensen og tilpasse pensions-, sundheds- og langtidsplejesystemerne til disse udfordringer; OPFORDRER medlemsstaterne TIL at gennemføre de relaterede landespecifikke henstillinger som led i det europæiske semester, herunder i forbindelse med genopretnings- og resiliensfaciliteten;
6. GLÆDER SIG OVER, at pensionsreformerne i de seneste ti år i flere lande har bidraget til at begrænse dynamikken i de offentlige udgifter, hæve den faktiske pensionsalder og styrke pensionssystemernes indtægtsside; UNDERSTREGER betydningen af et helhedspolitisk syn på såvel pensionssystemernes finansielle holdbarhed som deres sociale tilstrækkelighed. Den kommende 2024-rapport om pensioners tilstrækkelighed supplerer 2024-rapporten om befolkningens aldring i denne henseende; FREMHÆVER behovet for yderligere tiltag i varierende grad fra medlemsstaternes side, herunder en forhøjelse af den faktiske pensionsalder og styrkelse af bæredygtighedselementerne i pensionssystemet; UNDERSTREGER, at en sammenkædning af pensionsalderen med den forventede levetid i væsentlig grad forbedrer de offentlige finansers langsigtede holdbarhed i prognoserne i rapporten om befolkningens aldring; OPFORDRER medlemsstaterne til at undlade at omstøde allerede vedtagne bæredygtighedsfremmende reformer;

7. GLÆDER SIG OVER, at reformen af de økonomiske styringsrammer ved at fokusere på at bringe den offentlige gæld ind på en holdbar kurs tager hensyn til prognoser for omkostningerne ved befolkningens aldring i medlemsstaternes mellemfristede finans- og strukturpolitiske planer og øger deres relevans for den finanspolitiske overvågning; OPFORDRER Kommissionen til at medtage resultaterne af rapporten om befolkningens aldring 2024 på relevante områder af samordningen af den økonomiske politik og finanspolitikken i EU;
 8. BIFALDER, at Eurostat fortsat fremlægger befolkningsprognoserne rettidigt, og UNDERSTREGER betydningen af udvekslinger med de nationale statistiske institutter i denne henseende under fuld overholdelse af deres og Eurostats uafhængighed;
 9. OPFORDRER Udvalget for Økonomisk Politik og Kommissionen TIL på grundlag af nye befolkningsprognoser, som Eurostat skal udarbejde senest i marts 2026, at ajourføre sin analyse af de økonomiske og budgetmæssige følger af befolkningens aldring senest i sommeren 2027.
-